

ROBNA RAZMJENA SA INOZEMSTVOM
EXTERNAL TRADE STATISTICS

KOMENTAR:

Federacija BiH je za novembar/studeni 2022. ostvarila izvoz u ukupnoj vrijednosti 1.000.859 hilj./tis. KM, što je za 16.126 hilj./tis. KM ili 1,6% manje u odnosu na oktobar/listopad 2022., odnosno za 26.519 hilj./tis. KM ili 2,7% više u odnosu na novembar/studeni prethodne godine.

U istom mjesecu ostvaren je uvoz u vrijednosti 1.717.067 hilj./tis. KM, što je za 53.238 hilj./tis. KM ili 3% manje u odnosu na oktobar/listopad 2022., odnosno za 219.939 hilj./tis. KM ili 14,7% više u odnosu na novembar/studeni prethodne godine.

U periodu januar – novembar 2022. izvoz je prosječno rastao svaki mjesec za 0,66%, a uvoz je prosječno rastao za 1,69%.

Procenat pokrivenosti uvoza izvozom je 58,3% što je za 0,9% više u odnosu na oktobar/listopad 2022. kada je pokrivenost iznosila 57,4%. Trgovinski deficit Federacije BiH za novembar/studeni 2022. iznosi 716.208 hilj./tis. KM.

Prema KD-u, za novembar/studeni 2022. najveća vrijednost izvoza od 909.572 hilj./tis. KM ostvarena je u području C Prerađivačka industrija, što iznosi 90,9% ukupnog izvoza.

Najveća vrijednost u uvozu od 1.551.080 hilj./tis. KM ostvarena je u području C Prerađivačka industrija, što iznosi 90,3% ukupnog uvoza.

Prema SMTK, za novembar/studeni 2022. najveće učešće u izvozu ostvareno je u sektoru 6 Industrijski proizvodi, razvrstani uglavnom po sirovinama sa vrijednošću 283.508 hilj./tis. KM, što je 28,3% ukupnog izvoza. U istom mjesecu najveće učešće u uvozu ostvareno je u sektoru 6 Industrijski proizvodi, razvrstani uglavnom po sirovinama sa vrijednošću 439.371 hilj./tis. KM, što je 25,6% ukupnog uvoza.

Za novembar/studeni 2022. zemlje u koje se najviše izvozilo su: Njemačka sa 181.876 hilj./tis. KM ili 18,2% ukupnog izvoza; Hrvatska sa 137.442 hilj./tis. KM ili 13,7% i Austrija sa 114.556 hilj./tis. KM ili 11,4% ukupnog izvoza. Izvoz u sve ostale zemlje iznosi 566.985 hilj./tis. KM ili 56,6% ukupnog izvoza.

Za isti mjesec zemlje iz kojih se najviše uvozilo su: Italija sa 205.699 hilj./tis. KM ili 12% ukupnog uvoza, Njemačka sa 194.949 hilj./tis. KM ili 11,4% i Hrvatska sa 194.539 hilj./tis. KM ili 11,3% ukupnog uvoza. Uvoz iz svih ostalih zemalja iznosi 1.121.880 hilj./tis. KM ili 65,3% ukupnog uvoza.

Detaljniji podaci o robnoj razmjeni Federacije BiH s inozemstvom biti će objavljeni u publikaciji "Mjesečni statistički pregled FBiH".

COMENTARY:

Total exports of Federation of Bosnia and Herzegovina was 1,000,859 thousands of KM in November 2022, which is 16,126 thousands of KM or 1.6% less than in October 2022 and 26,519 thousands of KM or 2.7% more than in November 2021.

Total imports of Federation of Bosnia and Herzegovina was 1,717,067 thousands of KM in November 2022, which is 53,238 thousands of KM or 3% less than in October 2022 and 219,939 thousands of KM or 14.7% more than in November 2021.

In period January - November 2022 average growth in exports is 0.66% and average growth in imports is 1.69%.

The exports/imports ratio was 58.3% in November 2022. This is 0.9% more than in October 2022 when ratio was 57.4%. Trade deficit of the Federation of BiH for November 2022 is 716,208 thousands of KM.

According to NACE in November 2022 the biggest share in exports had section C Manufacturing with the value 909,572 thousands KM and with 90.9% share in total exports.

The biggest share in imports had section C Manufacturing with the value 1,551,080 thousands KM and with 90.3% share in total imports.

In November 2022 the biggest share in exports had SITC section 6 Industrial products, classified primarily by raw material with the value 283,508 thousands KM and with 28.3% share in total exports.

The biggest share in imports had SITC section 6 Industrial products, classified primarily by raw material with the value 439,371 thousands KM and with 25.6% share in total imports.

In November 2022 top 3 countries in exports were: Germany with 181,876 thousands KM or 18.2% share in total exports; Croatia with 137,442 thousands KM or 13.7% share and Austria with 114,556 thousands KM or 11.4% share. Exports to the all other countries was 566,985 thousands KM or 56.6% share in total exports.

Top 3 countries in imports were: Italy with 205,699 thousands KM or 12% share in total imports; Germany with 194,949 thousands KM or 11.4% share and Croatia with 194,539 thousands KM or 11.3% share. Imports from all other countries was 1,121,880 thousands KM or 65.3% share in total imports.

Detailed data of external trade of the Federation of BiH will be disseminated in Monthly Statistical Review of the Federation of BiH.

Tabela 1: IZVOZ I UVOZ PO PODRUČJIMA KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI KD BiH 2010

Table 1: EXPORTS AND IMPORTS ACCORDING TO SECTIONS OF NACE Rev. 2

u 000 KM
in 000 KM

	XI 2022	<u>XI 2022</u> X 2022	<u>XI 2022</u> XI 2021	I-XI 2022	<u>I-XI 2022</u> I-XI 2021
UKUPAN IZVOZ <i>TOTAL EXPORTS</i>	1.000.859	98,4	102,7	11.164.046	129,5
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO <i>AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHING</i>	10.044	89,4	151,7	82.368	106,3
B VAĐENJE RUDA I KAMENA <i>MINING AND QUARRYING</i>	18.948	92,9	400,1	114.697	258,3
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA <i>MANUFACTURING</i>	909.572	99,5	106,2	9.884.091	128,9
D PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, GASOM/PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA <i>ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY</i>	28.753	78,9	46,2	576.061	150,7
OSTALO <i>OTHER</i>	33.515	97,3	75,4	468.545	104,8
Nerazvrstano po kategorijama <i>Unclassified according to category</i>	27	78,7	544,4	38.283	-

u 000 KM
in 000 KM

	XI 2022	<u>XI 2022</u> X 2022	<u>XI 2022</u> XI 2021	I-XI 2022	<u>I-XI 2022</u> I-XI 2021
UKUPAN UVOZ <i>TOTAL IMPORTS</i>	1.717.067	97,0	114,7	18.658.546	136,8
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO <i>AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHING</i>	60.535	111,7	132,9	582.105	132,8
B VAĐENJE RUDA I KAMENA <i>MINING AND QUARRYING</i>	61.605	83,3	94,9	967.429	195,3
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA <i>MANUFACTURING</i>	1.551.080	96,1	113,8	16.744.922	133,7
D PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, GASOM/PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA <i>ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY</i>	37.835	186,1	207,4	232.388	220,0
OSTALO <i>OTHER</i>	6.012	80,5	102,5	80.310	112,6
Nerazvrstano po kategorijama <i>Unclassified according to category</i>	-	-	-	51.391	-

Tabela 2: IZVOZ I UVOZ PO SEKTORIMA SMTK - Rev. 4

u 000 KM

Table 2: EXPORTS AND IMPORTS BY SECTIONS OF SITC Rev. 4

in 000 KM

	XI 2022	<u>XI 2022</u> X 2022	<u>XI 2022</u> XI 2021	I-XI 2022	<u>I-XI 2022</u> I-XI 2021
UKUPAN IZVOZ <i>TOTAL EXPORTS</i>	1.000.859	98,4	102,7	11.164.046	129,5
0 HRANA I ŽIVE ŽIVOTINJE <i>FOOD AND LIVE ANIMALS</i>	37.947	100,5	111,4	384.913	103,0
1 PIĆA I DUHAN <i>BEVERAGES AND TOBACCO</i>	3.162	83,9	90,6	52.507	111,5
2 SIROVE MATERIJNE NEJEŠTIVE OSIM GORIVA <i>INEDIBLE RAW MATERIALS, EXCEPT FUEL</i>	64.974	104,3	95,4	731.560	106,1
3 MINERALNA GORIVA, MAZIVA I SRODNI PROIZVODI <i>MINERAL FUELS, LUBRICANTS AND SIMILAR PRODUCTS</i>	80.648	86,1	73,4	1.156.921	172,1
4 ULJA, MASTI I VOSKOVI ŽIVOTINJ. ILI BILJ. PORIJEKLA <i>EDIBLE OIL, LARD AND WAX OF ANIMAL OR PLANT ORIGIN</i>	175	194,4	227,3	1.139	178,5
5 HEMIJSKI/KEMIJSKI PROIZVODI <i>CHEMICAL PRODUCTS</i>	89.190	107,8	141,7	756.092	134,1
6 INDUST. PROIZVODI, RAZVRSTANI UGLAV. PO SIROVINAMA <i>INDUST. PRODUCTS, CLASSIFIED PRIMAR. BY RAW MATERIAL</i>	283.508	92,8	97,1	3.532.569	144,5
7 MAŠINE/STROJEVI I TRANSPORTNA SREDSTVA <i>MACHINERY AND TRANSPORT EQUIPMENT</i>	204.046	102,9	119,4	2.020.327	122,8
8 RAZNI INDUSTRIJSKI PROIZVODI <i>MISCELLANEOUS MANUFACTURED GOODS</i>	237.113	101,9	101,9	2.488.995	114,2
9 Proizvodi, nerazvrstani po kategorijama <i>Products and transactions, unclassified</i>	96	38,9	74,4	39.023	-

	XI 2022	<u>XI 2022</u> X 2022	<u>XI 2022</u> XI 2021	I-XI 2022	<u>I-XI 2022</u> I-XI 2021
UKUPAN UVOZ <i>TOTAL IMPORTS</i>	1.717.067	97,0	114,7	18.658.546	136,8
0 HRANA I ŽIVE ŽIVOTINJE <i>FOOD AND LIVE ANIMALS</i>	193.023	106,7	120,9	1.880.749	122,3
1 PIĆA I DUHAN <i>BEVERAGES AND TOBACCO</i>	37.818	92,2	121,2	435.341	124,4
2 SIROVE MATERIJNE NEJEŠTIVE OSIM GORIVA <i>INEDIBLE RAW MATERIALS, EXCEPT FUEL</i>	25.825	93,8	153,6	266.225	146,9
3 MINERALNA GORIVA, MAZIVA I SRODNI PROIZVODI <i>MINERAL FUELS, LUBRICANTS AND SIMILAR PRODUCTS</i>	316.646	93,9	144,8	3.484.020	189,4
4 ULJA, MASTI I VOSKOVI ŽIVOTINJ. ILI BILJ. PORIJEKLA <i>EDIBLE OIL, LARD AND WAX OF ANIMAL OR PLANT ORIGIN</i>	7.689	95,7	90,4	89.714	115,8
5 HEMIJSKI/KEMIJSKI PROIZVODI <i>CHEMICAL PRODUCTS</i>	186.154	94,9	100,9	2.123.486	117,0
6 INDUST. PROIZVODI, RAZVRSTANI UGLAV. PO SIROVINAMA <i>INDUST. PRODUCTS, CLASSIFIED PRIMAR. BY RAW MATERIAL</i>	439.371	94,1	93,3	5.394.474	139,6
7 MAŠINE/STROJEVI I TRANSPORTNA SREDSTVA <i>MACHINERY AND TRANSPORT EQUIPMENT</i>	348.375	102,3	130,4	3.325.960	125,4
8 RAZNI INDUSTRIJSKI PROIZVODI <i>MISCELLANEOUS MANUFACTURED GOODS</i>	161.891	94,0	115,8	1.604.769	121,9
9 Proizvodi, nerazvrstani po kategorijama <i>Products and transactions, unclassified</i>	275	-	-	53.808	-

Tabela 3: TOP 10 ZEMALJA U IZVOZU I UVOZU
 Table 3: TOP 10 COUNTRIES IN EXPORTS AND IMPORTS

u 000 KM
 in 000 KM

	XI 2022	%
UKUPAN IZVOZ	1.000.859	100,0
<i>TOTAL EXPORTS</i>		
Njemačka	181.876	18,2
<i>Germany</i>		
Hrvatska	137.442	13,7
<i>Croatia</i>		
Austrija	114.556	11,4
<i>Austria</i>		
Srbija	111.500	11,1
<i>Serbia</i>		
Italija	82.930	8,3
<i>Italy</i>		
Slovenija	75.749	7,6
<i>Slovenia</i>		
Nizozemska	28.294	2,8
<i>Netherlands</i>		
Crna Gora	26.329	2,6
<i>Montenegro</i>		
Francuska	21.909	2,2
<i>France</i>		
Mađarska	19.918	2,0
<i>Hungary</i>		
OSTALE ZEMLJE	200.356	20,0
<i>OTHER COUNTRIES</i>		

	XI 2022	%
UKUPAN UVOZ	1.717.067	100,0
<i>TOTAL IMPORTS</i>		
Italija	205.699	12,0
<i>Italy</i>		
Njemačka	194.949	11,4
<i>Germany</i>		
Hrvatska	194.539	11,3
<i>Croatia</i>		
Kina	165.869	9,7
<i>China</i>		
Srbija	132.573	7,7
<i>Serbia</i>		
Turska	111.071	6,5
<i>Turkiye</i>		
Austrija	63.517	3,7
<i>Austria</i>		
Poljska	62.242	3,6
<i>Poland</i>		
SAD	60.151	3,5
<i>United States</i>		
Slovenija	57.340	3,3
<i>Slovenia</i>		
OSTALE ZEMLJE	469.117	27,3
<i>OTHER COUNTRIES</i>		

Izvor: Baza podataka Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje BiH.

Source: Indirect Taxation Authority of BiH database.

Prethodni podaci

Previous data

Izvori i metode prikupljanja podataka

Osnovni / temeljni izvor podataka za statistiku vanjske trgovine FBiH je Jedinstvena carinska isprava (JCI) koju deklarant (poslovni subjekt ili druga ovlaštena osoba, npr špediter) podnosi carinarnici prilikom carinjenja robe. Za prikupljanje i kontrolu ispravnosti carinskih deklaracija odgovorna je Uprava za indirektno / neizravno oporezivanje BiH (UIO), koja propisuje oblik, sadržaj, način ispunjavanja i podnošenja isprava u carinskom postupku.

Federalni zavod za statistiku preuzima od UIO originalnu bazu podataka u obliku slogova na magnetnom mediju i dalje ih statistički obrađuje i publicira.

Obuhvat podataka i jedinica posmatranja

U statistici vanjske trgovine Federacije BiH koristi se proširena definicija Specijalnog sistema trgovine prema kojoj se uključuju redovan izvoz i uvoz, unutarnja i vanjska obrada, te robe koje ulaze ili napuštaju slobodne industrijske zone.

Jedinica posmatranja statističkoga istraživanja robnoga prometa sa inozemstvom je svaka robna isporuka koja se obavlja u okviru izvoza i uvoza robe, koja je homogena s gledišta vrste proizvoda, zemlje porijekla odnosno namjene, načina plaćanja i momenta prelaska granice. Isključuje se trgovina uslugama.

Klasifikacije i nomenklature

U statistici vanjske trgovine FBiH primjenjuje se Carinska tarifa BiH (CT BiH) koja je usklađena sa Kombiniranom nomenklaturom (CN) Evropske unije i Harmoniziranim sistemom/sustavom (HS) Svjetske carinske organizacije (WCO).

Vanjskotrgovinske transakcije za svaki pojedinačni proizvod prate se na nivou/razini tarifne oznake od deset cifara.

CT BiH je povezana sa Standardnom međunarodnom trgovinskom klasifikacijom UN (SITC, Rev. 4)¹⁾ i sa Klasifikacijom djelatnosti KD BiH 2010 usklađenom sa statističkom klasifikacijom ekonomskih aktivnosti EU (NACE, Rev. 2)²⁾. CT BiH podliježe godišnjoj reviziji u cilju usklađivanja sa izmjenama CN-a.

Konverzija valute

Podaci o izvozu i uvozu izraženi su vrijednosno u konvertibilnim markama. Vrijednosti izražene u drugim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke primjenom tekućih dnevnih kurseva / tečajeva koji vrijede na dan carinjenja, a utvrđuje ih Centralna banka BiH. Sve su vrijednosti obračunate na osnovi pariteta franko BiH granica: FOB cijene za izvoz i CIF cijene za uvoz.

Sources and methods of data collection

The main source of data for the statistics on exports and imports is Single Administrative Document (SAD).

The BiH Indirect Taxation Agency is responsible for collection and control of the validity of SAD, and it also determines the form, the content, the way of filling in, and the way of submitting of SAD.

Institute for Statistics of FBiH receives from the Indirect Taxation Agency original database and performs further data processing and dissemination.

Coverage and Observation unit

The Special Trade System (Relaxed definition) is used in Federation of Bosnia and Herzegovina. Regular exports and imports, inward processing, outward processing and the goods flow in free industrial zones are included in the Foreign Trade Statistics. Observation unit of statistical survey on trade in goods with the rest of the world is every exports / imports transportation of goods, homogenous in terms of production type, country of origin and/or destination, mode of payment and border-crossing time. Trade in services is excluded.

Classification and Nomenclatures

The Customs Tariff of BiH (CT) is used in External Trade Statistics. The tariff is in line with the EU Combined Nomenclature (CN) and with the Harmonized Commodity Description and Coding System (HS), which is managed by the World Customs Organization (WCO).

External trade statistics present trade flows on each single product (the ten-digit subheading level of the CT).

CT is linked to the international trade classification of the UN (SITC, Rev.4)¹⁾, and to the BiH Classification of Activity, which is in line with EU classification of economic activities (NACE Rev. 2)²⁾. The BiH Customs Tariff is revised every year to follow the updates of CN.

Validation

The value of exports and imports are expressed in convertible marks. The value expressed in other currency is converted into convertible marks by current daily exchange rate list valid on the day of custom clearance. Exchange rate list is established by Central bank of Bosnia and Herzegovina. All values are calculated according to free BiH border parity, i.e. exports based on FOB parity, and imports based on CIF parity.

¹⁾ Standard International Trade Classification (SITC) Rev. 4

²⁾ Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2)

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetna stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovorne osobe:

Doc. dr. Emir Kremić, direktor

Persons responsible:

Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremio: Haris Čengić

Prepared by: Haris Čengić

Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet